

se morala bernja dajati. Ko je letos mežnar po svojo bernjo k njemu prišel, mu je, namesto pšenice v žakelj ponujal fige pod nos. Ker pa nobeden drugih posestnikov takih pridelkov za bernjo ne daje, jih tudi mežnar ne more vzeti, ampak se pritoži pri gosposki. Kaj se zgodi? Tisti teharski berič, ki je ljudi prigovarjal bernje ne dajati, je moral posestnika, ki je hotel fige namesto pšenice dati, za mežnarja dolžno bernjo rubiti. Ali ni teharski berič „g'scheit“ glava!

Iz Zatoličke vasi na dravskem polju. Minolo je že več kakor 100 let od tistega časa, ko je v naši vasi stala mala cerkvice sv. Jakoba. Ta cerkvice je po nemarnosti kmetov propala. Gospodi, še tedaj na Ebensfeldski grajščini stanujoči, so kmete opominjali naj cerkvico popravijo, ali naj pustijo, da njo gospodi podrejo, in kamenje in opeke za svoje druge stavbe porabijo, kar se je tudi res zgodilo. Na prostoru cerkvice je potem vzrasla velika lipa, prelepo in ljubljeno slovensko drevo. Stari možje so pravili, ka je lipa ravno tam stala, kder je bil nekdaž altar sv. Jakoba. Pobožni vnuki dajo vsled tega na lipo pripneti blagoslovljeno božjo martro ali sv. križ. Sedanji naši kmeti so pa sklenoli lipo posekati in na tistem prostoru lep križ ali pa kapelo pozidati. Že je preteklo 9 let, kar so lipo posekali in jo prodali enemu posestniku za 10 fl. Ta posestnik je najprvle božjo podobo doli iztrgal ter jo na svisli svoje potuknjene kočee obesil, kder še zdaj za eno roko visi, kapela pa še sedaj ne stoji na taistem prostoru. Mesca 28. listopada smo imeli skupno večerjo; pripravili smo tudi 140 litrov dobre vinske kapljice; pred večerjo so še nekaj molili, po večerji so se pa rotili, preklinjali po nemški in slovenski, šipe na oknih pobijali, polne glaže vina po hši metali, naposled pridejo pogovori do še ne postavljene kapele in sedaj je bilo tako vrezavanje po zimi, kakor da bi že res kamnoseki pripravljali kamenje za kapelo. Drugi den je pa bilo vse zopet pozabljeno in bržčas za eno leto odloženo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Volilno gibanje zastran bližnjih volitev v deželni zbor štajerski začelo se je tudi za ptujski volilni okraj; včeraj se je zbralo v Ptujju več narodnjakov v pogovor in porazum. — Istrijski deželni zbor je na 27. dec. sklican v Poreč na zborovanje, kranjskega pa še ministri niso dali sklicati, čeravno je že več mesecev prešlo od zadnjih volitev. — Svetli cesar pridejo te dni v Beč, cesarica pa se koncem meseca odpelja v Angleško na lisičji lov, cesarjevič Rudolf jo bo spremljal, toda ne pojde lisič lovit, ampak ogle-dotav angleškega brodogoja; potem se poda v zlato Prago, kder več časa ostane. — Državni zbor večno zboruje pa strašno mudno dela, ogerski ravno tako,

kakor naš, in zato se bo vse, kar zadeva kup-čijske pogodbe z tujimi državami, potem nagodbo z Ogersko, pobiranje davkov, nastavljanje državnih stroškov, ostalo pri starem začasno ali „provizorično“ do konca marca 1878. — Delavci v Beču ali Dunaju so sklicali velik zbor, pri katerem so ostro razgovarjali se o državnih poslancih in sploh o liberalnem gospodstvu. Rekli so, ka merodajni gospodje nimajo ne volje, ne razuma pa tudi resnobnosti ne, da bi ljudstvu pomagali v gmotnih in duševnih zadevah; dalje, ka bodo nove colninske tarife za kavo, cukar, čaj, rajž, petrolej itd. dela-jočemu ljudstvu potrebne reči podražale in tako točno najubožniše prebivalstvo najbolj občutljivo zadevale. Delavci so čudno pametno govorili, še bolj čudno pa je bilo to, da je državni zastopnik ves čas zborovanja tiho sedel in ljudem dal popolno svobodo besede. To je res hvale vredna in do sedaj v takih rečeh redka prikazen! — Hrvatski poslanci v Budimpeštu zahtevajo, da se vojna Kr-jina združi z Hrvatsko, če ne, pripravljeni so iz ogerskega zbora izstopiti. Vrlo uredovani „Pučki prijatelj“ v Varaždinu je prenehal izhajati, ker ni našel potrebne podpore. To je obžalovanja vredno.

Vnanje države. Ruski listi odgovarjajo evrop-skim turkoljubom čedalje bolj ostrimi pogodbami miru z Turčijo: zahtevajo namreč vso Armenijo, svobodo Srbije in Rumunije, krščanske poglavarje v Bolgariji, Bosniji in Hercegovini, 1200 milijonov rubljev vojne odškodnine in zasedanje Carigrada in vseh turških trdnjav, dokler Turk vsega ne izplača. Turkoljubi so vsled takih ruskih odgovorov močno žalostni in pobiti. Veliki knez Vladimir, sin ruskega carja, dobil je novorojenega sina, po imenu: Boris. Ruski car ima sedaj 4 sine, 7 vnukov, ruska carska rodbina pa skup 23 velikih knezov in 18 velikih kneginj. — V Nemčiji začeli so močno tožiti o Judih, ki se ondi jako množijo in skoro samim oduštvom bogatijo. — Sv. oče Pij IX. so slišali, kako so jih liberalni listi zopet na smrtno posteljo polagali. Zato so nekim Francozem, ki so jih prišli obiskovat, djali: povejte doma, da papež sicer nima svojih nog (zdravih), da pa še ima svojo glavo. — Italijanski poslanci so odpravili smrtno kazen. — Francoski republikanci bi radi napravili revolucijo, se pa ne upajo prav, ker vojaki trdno z Mak-Mahonom držé. — Angleški minister Derby je rekel, da Anglija ne pojde zaradi Turčije v boj zoper Ruse, dokler ti ne grabijo po Carigradu ali Sueškem kanalu, po katerem imajo Angleži najkrajšo pot v Indijo. Srbski knez Milan je 2. dec. vojake v Belgradu nagovoril, naj pojdejo brabro v boj, letos bodo bolj srečni, kakor lani, ker imajo mogočnega za-veznika Rusa. Novi srbsko-turški boj je tedaj gotov.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

V Armeniji je zemljo pokril debel sneg in ovira hitro spravljjanje 280 kanonov iz Karsa v

Erzerum. Pri Batumu so Rusi vzeli turški tabor za 10.000 mož. General Cimerman je 23. nov. iz Dobrudže odposlal mnogo konjenikov, ki so v brzem teku vse Turke pregnali 16 ur na okrog tje do Balčika. Sulejman-paša je bil 26. nov. na 3 mestih hudo tepen od Rusov, najbolj pri Trsteniku, kder so ruski vojaki pokopali 2500 turških mrličev. Sin ruskega carja, Vladimir, je tukaj slavno zmagal. Od Sulejmana torej Osman v Plevni ne more dobiti pomoči; tudi od Šipke ne, kajti tukaj se je 400 Turkov udalo Rusom; še menje pričakovati mu je pa od Mehemed-paše v Sofiji, kajti tukaj komandira slavni Gurko, ki je 3. dec. srečno Turke potisnil od Etropolja in Orhanija nad Vratež in Grejot črez Balkan v Kamirli, od koder je še le 12 ur do Sofije. Rusi so tedaj zopet prodrli črez Balkan. Neizmerno so trpeli, ko so v snegu, mrazu in zopet dežu vlačili kanone na 3400 črevljev visoke planine. Ali rusko junaštvo premaga vse. Na dalje so ruski in rumunski konjeniki od Vraca, Džibre in Lom-palanke vse tamošnje bolgarske kraje poplavili, Turka iztirali in prilomastili že do Belgradčika, 3 ure od srbske meje. Črnogorci so vzeli Dulcinj in 2 turški ladiji oklopnici, ki ste prišle v Bar, z kanoni tako poškodili, da ste po morju pobegnile; grad v Baru se še brani z 500 Turki, drugo je vse v črnogorskih rokah. V Carigradu so starega, odstavljenega sultana Murada, zastrupili. Reuf-paša zbira ondi 150.000 mož in jemlje tudi kristijane med vojnike, ker mu Turkov že zmanjkuje. Turkom torej že tenko prede.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

XVIII. Samemu vsevedočemu Bogu je znano, koliko je svet že prestal zavolj divjih Turkov. On edini ima preštete vse solze in kapljice krvi, katero so nesrečni kristijani pod strašno roko teh mohamedanskih tolovajev in roparjev prelili. Še sedaj, ko Turčija iz smrtnih ran krvavi, trpinči Turk kristijane, kderkoli le do njih priti zamore. Tužna Bolgarija kar v solzah in krvi plava. Strašno trpijo Macedonija, Tesalija, Epir, Stara Srbija in nepopisljive so reči, ki se godijo v Bosniji. Iz te nesrečne dežele so zopet sedaj na zimo začeli kristijani bežati k nam črez mejo. Pri Sisku je Savo prekoračilo 4000 ljudi in 6000 glav živine, katero so turškim roparjem oteli; 2000 ljudi je pa že teden poprej k nam pribežalo. Ubogi, prestrašeni in izstradani ljudje pripovedujejo v nebo vpijoča zločinstva, katera so Turki nad njimi ugajali; pomanjkanje in revščina med temi ubožci je nepovedljiva. Hrvatje storijo in pomagajo, kolikor jim je le mogoče, ter nesrečneže po županijah razpošiljajo, da jih laglje z najpotrebnejšim preskrbijo.

Turki so v okrajih okoli Srbije po mohamedanskih popih svoje ljudi celo leto zoper kri-

stijane ščuvali, da pričnejo „sveto vojsko zoper krščanstvo“, kakor pravijo, tem bolj srdito in nečlovečje. Uže stoji 10.000 bašibozukov, pravih tolovajev, na srbski meji in kmalu hočejo jih številko kolikor mogoče silno pomnožiti. Rifat-paša v Kosovi je razglasil oklic, v katerem vse mohamedanske moške, bodi mladenič, mož ali starec, pod orožje pozivlja; 200.000 divjakov hoče tako orožati in z črno vojsko udariti na Srbijo pa tudi sploh na vse kristijane ter jih kot nesnažne „džauze“ ali „svinje“ podaviti, ugonobiti in pokončati, da bi Turkom ne gnjusili dalje njihove zemlje. Vsled teh priprav utegne kmalu nastati nezaslišano umarjanje pa tudi, kakor trdno upamo in Boga prosimo, poslednje ubijanje, katero turški divjaki poskušajo, da bi svoje gospodstvo rešili. Kajti tudi Srbija se je močno orožala na krepko obrambo, ki se bo v silen naval in napad spremenila brž ko se Rusom poda Osman-paša v Plevni. Pri krvavih bitkah, kakoršna je bila med Rusi in Turki pri gornjem Dobnjaku, porivajo drug drugega semtertje, enkrat porinejo ti naprej in se morajo potem zopet umakniti, drugokrat se godi zopet drugim tako. No, pri imenovani bitki so enkrat Turki pritisnili precej silno in pri tej priliki pobrali več ranjenih ruskih oficirjev in vojakov. Ali kaki so bili ti siromaki, ko so jih zvečer Rusi našli v turškem taboru? Človeku se peró trese med prsti, kakor da bi se balo zverinsko djanje popisati. Nesrečneži so bili obleke orepani, glave, roke, noge so imeli ali popolnem ali vsaj na pol odrezane, čreva iz trebuha izvita in potrgana, na golih prsih pa znamenje sv. križa globoko z mečem vsekana. Tako so delali Turki z živimi ranjenci, kar je bilo na bolestitih licih še videti. Rusi so se nad satanskim djanjem kar zavzeli pa se tudi zakleli, da orožja ne odložijo, dokler ne bo turška orožana zverina do zadnje pokončana ali iz Evrope prognana. Priprave za pozimski boj delajo se pa na ruski strani res velikanske. Okoli Plevne ni skoro nič belih šotorjev videti več, vojaki so izkopali sebi in oficirjem snažne, prostorne in tople podzemeljske hiše. Te so tako umetno in okoliščinam primerno narejene, da se tuji oficirji temu kar čudijo. Rusi in Rumuni so tam za zimo popolnem pripravljeni in lahko čakajo na trenutek, ko bodo Turki v Plevni zadnji grizljaj kruha in zadnji kos mesa v usta zanesli, potem se pa udali. Zastran dovažanja streljiva, živeža, obleke, novincev, so pa sedaj Rusi mnogo na boljšem, kakor v začetku vojske. Donav od Suline do Črnevode, potem od Raščuka do Vidina je v njihovi oblasti; 25. novembra so odpri novo železnico iz Benderja do Galaca, z osvojenjem Nikopolja in Rahove dobivljajo od rumunske železniške štacije Slatine in Krajove laglje in hitreje, česar potrebujejo, ker jim vožnje po reki Aluti in Škilu lagodni Turki več motiti ne morejo. Veliko milijonov izdajajo sedaj Rusi za mnogovrstne vojne priprave, mostove, železnice, barake, železne bolenišnice; razni